

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

166/2014

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 22^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα (2014) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Αναπληρωτής Πρόεδρος:** Δετσαρίδης Χρήστος
- 2. Αναπληρωτής Αντιπρόεδρος:** Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος
- 3. Μέλη:**
Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Γιαμά Αλεξάνδρα

Εισηγητές: Ζαχαρόπουλος Αριστοτέλης, Πολ.Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Μητσάκη Πολυξένη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου ο Δήμος Λαρισαίων να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4(α) του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση εκπόνησης συμπληρωματικής σύμβασης μελετών σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο "Μουσειολογική – Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά", προϋπολογιζόμενης δαπάνης 9.086,48€ χωρίς Φ.Π.Α. 23%

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 27006/18-03-2014 αίτημα του Δήμου Λαρισαίων προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, που παρελήφθησαν από την Αρχή στις 21-03-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 1394), όπως συμπληρώθηκε, κατόπιν σχετικών αιτημάτων της Αρχής, με τα υπ' αριθ. πρωτ. 34218/14-04-2014 και 43618/06-05-2014 έγγραφα (αριθ. πρωτ. εισερχ. 1786/15-04-2014 και 2072/08-05-2014, αντίστοιχα), ο Δήμος Λαρισαίων αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατ' άρθρο 25 παρ. 4 α' του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση εκπόνησης συμπληρωματικής σύμβασης μελετών σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο "Μουσειολογική – Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά", προϋπολογιζόμενης δαπάνης 9.086,48€ χωρίς Φ.Π.Α. 23%.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. 373/04-09-2012 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων (ΑΔΑ: Β4ΘΒΩΛΞ-3Γ4), εγκρίθηκε η προκήρυξη μελέτης του Τμήματος Νέων Έργων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, για το έργο "Μουσειολογική - Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά", προεκτιμώμενης αμοιβής 151.493,30€ χωρίς Φ.Π.Α., με βάση τη διαδικασία ανάθεσης της περίπτωσης γ' της παρ. 5 του άρθρου 5 και του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 για απευθείας εκπόνηση του οριστικού σταδίου μελέτης (με παράλειψη των προηγούμενων σταδίων) «διότι πρόκειται περί έργου χωρίς αβεβαιότητες ως προς τις τεχνικές λύσεις που θα επιλεγούν», κατόπιν σχετικής Γνωμοδότησης (υπ' αριθ. πρωτ. 10/10/4/07-08-2012) του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων Θεσσαλίας.

2. Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο και, ειδικότερα, με βάση την υπ' αριθ. πρωτ. 1719/445/Α2/29-03-2012 Απόφαση του Ειδικού Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα (ΑΔΑ: Β4Β7Φ-ΑΧΜ) με θέμα «Ένταξη της Πράξης "Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά" με κωδικό MIS 372980 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα"», καθώς και την τροποποιητική αυτής (υπ' αριθ. πρωτ. 3684/1020/Α2/09-07-2012 Απόφαση, ΑΔΑ: Β41ΕΦ-8ΚΧ), η εν λόγω μελέτη θα χρηματοδοτηθεί από πιστώσεις του ΠΔΕ (κωδικός του έργου 2012ΣΕΟ1180009/ΣΑΕ 0118) ως Υποέργο της Πράξης με τίτλο "Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά", με κωδικό ΟΠΣ 372980, συνολικού προϋπολογισμού (της Πράξης) 3.086.934,20€ χωρίς Φ.Π.Α., που έχει ενταχθεί στο Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αποφάσεις, καθώς και το υποβληθέν Τεχνικό Δελτίο της Πράξης "Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά", η εν λόγω Πράξη περιλαμβάνει τις εξής δέκα (10) επιμέρους δράσεις (Υποέργα):

1	Ολοκλήρωση κεντρικού κτιρίου ΜΥΛΟΥ ΠΑΠΠΑ
2	Διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου ΜΥΛΟΥ ΠΑΠΠΑ
3	Ιστορική έρευνα και συγγραφή κειμένων
4	Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού - Αγορά μηχανημάτων
5	Μουσειολογική – Μουσειογραφική μελέτη
6	Αγορά ιστορικών φωτογραφιών
7	Εργασίες παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού
8	Προμήθεια – εγκατάσταση προθηκών και βάρων
9	Προμήθεια – εγκατάσταση ειδικού φωτισμού και οπτικοακουστικού εξοπλισμού
10	Προμήθεια – εγκατάσταση έντυπου υλικού εκθεσιακής υποστήριξης και τεκμηρίωσης

3. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 4577/Β1/03.57.01.02/1503/11-09-2012 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα" (εφεξής ΕΥΔ ΕΠΑΕ) της

Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, διατυπώθηκε σύμφωνη γνώμη για τα σχέδια των τευχών δημοπράτησης και τη διαδικασία προκήρυξης του Υποέργου 5 “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά” της Πράξης “Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά”.

4. Ακολούθως, δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 98056/24-09-2012 περίληψη προκήρυξης σύμβασης εκπόνησης μελέτης με τίτλο “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά” (ΑΔΑ: Β4ΤΜΩΛ-Ξ-ΝΜΩ).

5. Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη Τύπου Α' (κατά το υπόδειγμα του ΥΠΕΧΩΔΕ, έκδοση 6/2011) του εν λόγω διαγωνισμού, όπως εγκρίθηκαν με την υπό στοιχείο 1 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η ανωτέρω προκήρυξη αφορά στην ανάθεση σύμβασης για σύνταξη μελετών και τευχών δημοπράτησης για το έργο “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά”. Η συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανέρχεται σε 151.493,30€ χωρίς Φ.Π.Α. και επιμερίζεται στις ακόλουθες προεκτιμώμενες αμοιβές ανά κατηγορία μελετών:

- 112.381,09€ για μελέτη κατηγορίας 07 (ειδικά αρχιτεκτονικά, συμπεριλαμβανομένης και της αμοιβής Ειδικού Συμβούλου Στατικού και Μουσειολόγου)
- 25.765,62€ για μελέτη κατηγορίας 09 (Η/Μ εγκαταστάσεων)
- 2.294,85€ για μελέτη Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και
- 11.051,74€ για σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης.

Ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ορίστηκε η 29η-10-2012. Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ήταν εκείνο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005.

6. Με την υπ' αριθμ. 82/28-02-2013 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Λαρισαίων (ΑΔΑ: ΒΕΔΓΩΛΞ-ΥΦ2), ανατέθηκε η εκπόνηση της ως άνω μελέτης στη σύμπραξη των μελετητικών γραφείων «Κ.ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΣ-Α.ΒΙΚΕΛΑΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ Ο.Ε. “ΜΕΤΡΟΝ” - Π.-Ι.ΖΑΝΝΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ.», ως η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, με έκπτωση 50% επί της προεκτιμώμενης αμοιβής. Στη συνέχεια, η προαναφερθείσα Απόφαση εγκρίθηκε ως προς τη νομιμότητά της με την υπ' αριθ. πρωτ. 4824/47517/22-03-2013 Απόφαση της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (ΑΔΑ: ΒΕ2ΠΟΡ10-Π5Σ).

7. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 2666/Β1/03.57.01.02/919/17-04-2013 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠΑΕ, διατυπώθηκε σύμφωνη γνώμη για το σχέδιο σύμβασης και τη διαδικασία ανάθεσης για το Υποέργο 5 “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά” της Πράξης “Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά” με κωδικό ΟΠΣ 372980, συνολικού προϋπολογισμού 93.168,39€ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%). Ακολούθως, η σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης υπεγράφη στις 30-04-2013 με χρονική διάρκεια ογδόντα (80) ημερών και με συμβατική αμοιβή 93.168,39€ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%). Αντικείμενο της σύμβασης ήταν η εκπόνηση των κάτωθι μελετών: Α) Προμελέτη – Οριστική Μουσειολογική-Μουσειογραφική Μελέτη (ενιαίο στάδιο)/α. Αρχιτεκτονικά, β. Ηλεκτρομηχανολογικά και Β) Πλήρης Μουσειογραφική Μελέτη Εφαρμογής – Τεύχη Δημοπράτησης. Με την υπ' αριθμ. 248/15-04-2014 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε παράταση συνολικής προθεσμίας της μελέτης κατά τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, ήτοι μέχρι 28-05-2014.

8. Με την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΝΣΜ/252126/34487/3067/20-12-2013 Απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΑΔΑ: ΒΛΓΦΓ-ΘΤ5), εγκρίθηκε η τροποποίηση της αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης με τίτλο “Συντήρηση – αναστήλωση και αναπαλαίωση κεντρικού κτηρίου του Μύλου Παππά, για την επανάχρησή του ως Πολιτιστικό Κτήριο”, φερόμενης ιδιοκτησίας Δήμου Λαρισαίων, όπως συντάχθηκε από τους α) Κ.Σκρουμπέλος, Α. Βικέλας και Συνεργάτες Ο.Ε. “ΜΕΤΡΟΝ” (Αρχιτεκτονική μελέτη) και β) Αναστάσιος Μαντέλος (Στατική μελέτη), καθώς και η εκτέλεση των εργασιών που προτείνονται σε αυτές, με την παρατήρηση να συμπληρωθεί η στατική μελέτη εφαρμογής με την κατασκευή της μεταλλι-

κής πλατφόρμας διαδρομών (κατασκευαστικές λεπτομέρειες, διαστασιολόγηση, θεμελίωση, επαφή με το μνημείο).

9. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 4/4/27-03-2014 Γνωμοδότησή του, το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Θεσσαλίας γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της έγκρισης του 1ου Συγκριτικού Πίνακα και της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης του έργου “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά”, σύμφωνα με σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Λαρισαίων που έγινε στις 11-03-2014.

Σύμφωνα με την υποβληθείσα Αιτιολογική Έκθεση, «Ο 1ος Σ.Π. - 1η Σ.Σ. συντάχθηκε για να καλύψει, την αύξηση των ποσοστών της στατικής και της ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση. Μετά την απόφαση με Α.Π.: ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΝΣΜ/252126/34487/3067/20-12-2013 του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού [...] όπου αναφέρεται επί λέξει: “Εγκρίνουμε την τροποποίηση της αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης με τίτλο: “Συντήρηση – αναστήλωση και αναπαλαίωση κεντρικού κτηρίου του Μύλου Παππά, για την επανάχρησή του ως Πολιτιστικό Κτήριο”, [...] και την εκτέλεση των εργασιών που προτείνονται σε αυτές με την παρατήρηση να συμπληρωθεί η στατική μελέτη εφαρμογής με την κατασκευή της μεταλλικής πλατφόρμας διαδρομών (κατασκευαστικές λεπτομέρειες, διαστασιολόγηση, θεμελίωση, επαφή με το μνημείο)” προέκυψε η ανάγκη επέκτασης της Αρχικής Σύμβασης, εφόσον το αντικείμενο αυτό της στατικής μελέτης, έτσι όπως το απαιτεί η παραπάνω απόφαση δεν περιλαμβάνονταν στο Φυσικό Αντικείμενο της Αρχικής Σύμβασης. Συγκεκριμένα η αναφορά στο αντικείμενο του Στατικού συμβούλου στην Αρχική Σύμβαση περιλάμβανε μόνον την “πρόβλεψη ειδικού συμβούλου στατικού για την υποστήριξη της αρχιτεκτονικής μελέτης” και όχι την εκτέλεση των στατικών μελετών των παραπάνω μεταλλικών φορέων, ούτε τους ελέγχους των υπαρχόντων φερόντων στοιχείων του μνημείου που θα επηρεαστούν από τις νέες κατασκευές. Όσον αφορά στην συμπληρωματική μελέτη των Η/Μ εγκαταστάσεων, αυτή συνοψίζεται στον έλεγχο εξασφάλισης συνθηκών κλιματισμού (αερισμός) βάσει της ΤΟΤΕΕ 20701-1 και τη δυνατότητα εγκατάστασης του συστήματος αυτού, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό στο υπάρχον κτίριο. Επίσης επιβάλλεται να πραγματοποιηθεί ο σχετικός υπολογισμός θερμικών και ψυκτικών φορτίων στο επίπεδο παταριού. Οι ως άνω μελέτες δεν περιλαμβάνονταν στο Φυσικό Αντικείμενο της Αρχικής Σύμβασης. [...] Η σύναψη της Συμπληρωματικής Σύμβασης γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. β) του Ν. 3316/2005 και σε συνδυασμό με το άρθρο 109 του Ν. 4199/2013 [...]».

10. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 4519/Β1/03.57.01.02/743/19-03-2014 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠΑΕ, διατυπώθηκε σύμφωνη γνώμη για την τροποποίηση της σύμβασης του Υποέργου 5 “Μουσειολογική - Μουσειογραφική μελέτη του Μύλου Παππά” της Πράξης “Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά” με κωδικό ΟΠΣ 372980, «δεδομένου ότι δεν τροποποιείται το βασικό σχέδιο του έργου, δηλαδή η όλη κατασκευή και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, παραμένουν όπως προβλέπονται στην αρχική σύμβαση».

11. Με το παρόν αίτημά της, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Λαρισαίων αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση εκπόνησης συμπληρωματικής σύμβασης μελετών σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο “Μουσειολογική – Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά”, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 9.086,48€ χωρίς Φ.Π.Α. 23%, με βάση το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 3316/2005.

II. Νομικό πλαίσιο

12. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204/15-09-2011), όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

13. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ “περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών”, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005» (ΦΕΚ Α' 64/16-03-2007) ορίζει ότι:

«Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, [...]».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθ. 1336/2013 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 «για την τροποποίηση των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε σε 207.000,00 ευρώ.

14. Η διάταξη του άρθρου 8 του π.δ. 60/2007 ορίζει στην παράγραφο 1 ότι: «Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός Φ.Π.Α., όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαιρέσεως όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης...» και στην παράγραφο 2 ότι: «Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης[...]».

15. Στο άρθρο 25 [“Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)”] του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι:

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις [...]

4. Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών: α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης, [...]».

16. Η σχετική διάταξη του άρθρου 29 (“Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες”) του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ Α' 42/22-02-2005) προβλέπει τα εξής: «1. Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης προκύψει ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, που κατά το είδος ή το μέγεθος (ποσότητα) δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση, καταρτίζεται συγκριτικός πίνακας κατά την παράγραφο 5 και συμπληρωματική σύμβαση με τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Προϋποθέσεις για την έγκυρη σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης είναι:

α) να είναι αναγκαίες οι συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες για την ολοκλήρωση της αρχικής σύμβασης,

β) να συντρέχει περίπτωση που δεν μπορούσε να προβλεφθεί κατά τη σύναψή της,

γ) να μη μπορούν οι συμπληρωματικές υπηρεσίες, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τον εργοδότη ή να κρίνονται απο-

λύτως αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της έστω και αν μπορούν να διαχωριστούν από αυτήν. Η συνολική αμοιβή των συμπληρωματικών συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά το πενήντα τοις εκατό (50%) της αρχικής συμβατικής αμοιβής.».

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Λαρισαίων αφορά στην υπογραφή Συμπληρωματικής Σύμβασης εκπόνησης μελετών, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 9.086,48€ χωρίς Φ.Π.Α. 23%, σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο “Μουσειολογική – Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά”. Συνεπώς, το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών με την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007. Η προϋπολογισθείσα δαπάνη της κύριας σύμβασης, όπως αποτιμήθηκε κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού, ανέρχεται στο ποσό των 151.493,30€ (χωρίς Φ.Π.Α.), η δε συμβατική αμοιβή στο ποσό των 75.746,66€ (χωρίς Φ.Π.Α.). Η εν λόγω υποβαλλόμενη 1η ΣΣΥ αποτελεί παρακολούθημα της αρχικής σύμβασης και η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της ανέρχεται στο ποσό των 9.086,48€ (χωρίς Φ.Π.Α.). Ως εκ τούτου, η συνολική αθροιζόμενη αξία τόσο της αρχικής όσο και της συμπληρωματικής σύμβασης (151.493,30€ + 9.086,48€ = 160.579,78€ χωρίς Φ.Π.Α.) δεν υπερβαίνει το ποσό των κατώτατων ορίων δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που τίθενται με το άρθρο 6 του π.δ. 60/2007, όπως αυτά ισχύουν μετά τη δημοσίευση του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθ. 1336/2013, ήτοι το ποσό των 207.000,00€ χωρίς Φ.Π.Α. και δεν συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για εξέταση του αιτήματος και παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

Επιπλέον, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η υπό ανάθεση μελέτη δεν παρουσιάζει συνάφεια ούτε παρέχει ίδιου τύπου υπηρεσίες με τα λοιπά συμπεριλαμβανόμενα στην Πράξη “Πολιτιστικό Κέντρο – Μουσείο Μύλου Παππά” υποέργα (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό, υπό 2).

IV. Συμπέρασμα

18. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, ομόφωνα αποφασίζουμε:

Η Αρχή να απέχει από την παροχή γνώμης λόγω έλλειψης αρμοδιότητας για έκδοση της απόφασης του άρθρου 2 παρ. γ' περ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, επί του αιτήματος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Λαρισαίων για την ανάθεση 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο “Μουσειολογική – Μουσειογραφική Μελέτη Μύλου Παππά”, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 9.086,48€ χωρίς Φ.Π.Α. 23%, εφόσον η υπό ανάθεση σύμβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 60/2007 λόγω της εκτιμώμενης αξίας της.

Αμπελόκηποι, 22 Μαΐου 2014

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Χρήστος Δετσαρίδης